

‘เขา’ ฆ่าครุครอง จันดาวงศ์ อย่างไร

written by Witayakorn Sowattara | ตุลาคม 1, 2021

เจ้าของวาทะ “เผด็จการจงพินาศ ประชาธิปไตยจงเจริญ” ครอง จันดาวงศ์ ถูกฆาตกรรมอย่างโหดเหี้ยมจากรัฐ โดยถูกล้อมยิงด้วยกำลังสามชั้นรวมกว่า 200 คน ต่อหน้าประชาชนชาวสว่างแดนดินทั้งเมือง ถือเป็นกรณขจัดผู้เห็นต่างจากรัฐที่ทำให้ผู้คนหวาดกลัวจนไม่กล้าขายโลงศพให้และไม่มีคนรู้จักวีรบุรุษคนสำคัญเท่าที่ควร

วิทยากร โสวัตร เรื่อง

แรกที่เขียนถึงครุครอง จันดาวงศ์ นั้นตั้งใจว่า จะเขียนสองตอน แต่พอใคร่ครวญดูแล้วก็เห็นว่า ถ้าไม่เขียนอีกสองตอนคงรู้สึกผิดอย่างมาก เพราะจะขาด “มิติที่สำคัญ” ทั้งการสะท้อนความเหี้ยมโหดของรัฐไทยที่ใช้ครุครองและทองพันธ์ สุทธิมาศ มุชชาลัยผู้นำส่วนกลางเพื่อกดและข่มขู่คนอีสานทั้งหมด

อีกประเด็น คือ บุคลิกลักษณะแห่งวีรบุรุษของครุครอง จันดาวงศ์ ซึ่งเมื่อเทียบกับวีรบุรุษระดับประเทศอย่าง จิตร ภูมิศักดิ์ และระดับสากลอย่าง เซ เกวารา ยิ่งจะเห็นมิตินี้ชัดขึ้น (ซึ่งผู้คนไม่ใคร่ให้ความสนใจมิตินี้สัก?)

อีกอย่างก็เห็นว่า ครุครอง จันดาวงศ์ นั้นถือว่าเป็น “ต้นแบบของนักสู้อีสาน” ในวิถีทางประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ที่สุด

คนหนึ่ง แต่กลับมีคนเขียนถึงน้อยเหลือเกิน

ที่น่าเศร้าและย้อนแย้งฉิบหาย คือ ข้อเขียนถึงครุฑทอง จันดาวงศ์ ที่ยาวที่สุดกลับออกมาจากทางฝั่ง กอ.รมน. ทั้งที่ข้อมูลส่วนใหญ่ก็ไม่น่าเชื่อถือเพราะเขียนจากฝั่งเจ้าหน้าที่รัฐอย่างเดียว แต่ก็มีอิทธิพลต่อความคิดความเชื่อของคนส่วนใหญ่ที่หนังสือเล่มนี้กระจายไปถึง (ด้วยรัฐสนับสนุน) บวกรวมกับการกระจายข่าวจากทางการและสื่อมวลชนที่อยู่ฝ่ายทางการก็ยิ่งช่วยเสริมความเข้าใจ (ผิด) นี้มากขึ้นในหมู่ประชาชนและกินเวลายาวนานมาก

แต่มองอีกมุมหนึ่ง ถ้าเราศึกษาชีวิตครุฑทอง จันดาวงศ์ โดยไต่จากเอกสารชิ้นนี้แล้วหาข้อมูลมายืนยัน แล้วตีแผ่ออกมาก็จะทำให้เห็นวิธีการของรัฐที่แสดงถึงความเหี้ยมโหด หน้าไหว้หลังหลอกและกุหลาบปากปรักปรำ ก็จะเป็นการทำลายความน่าเชื่อถือของทางรัฐมากขึ้น

ดังนั้นแล้วผมอยากชวนให้คนรุ่นเราที่สนใจประวัติศาสตร์มาช่วยกันค้นคว้าศึกษาวิเคราะห์ประวัติศาสตร์ของเสรีไทย อีสานแถวสองแถวสามแถวสี่ (ต่อจาก 4 รัฐมนตรีอีสาน) ให้มากขึ้นๆ

ผมจะให้ดูอะไร - - -

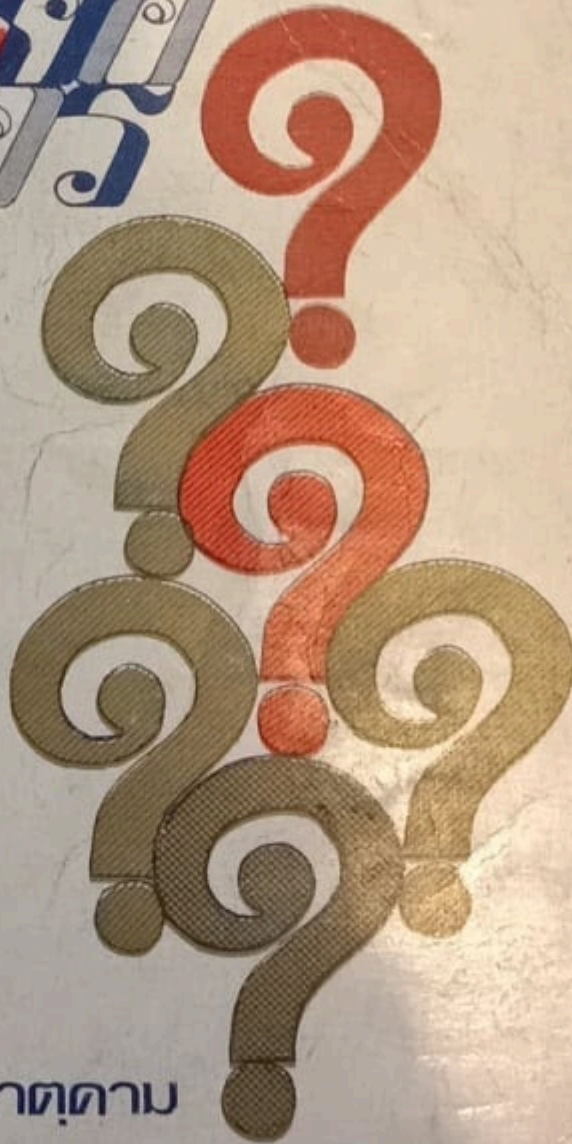
“04.00 น. ของวันที่ 31 พฤษภาคม พ.ศ. 2504 พันตำรวจเอกชุมพล โลหะชาละ (ยศขณะนั้น) สั่งให้นายร้อยเวรขึ้นไปปลุกนายครองและนายทองพันธ์ ซึ่งถูกคุมขังอยู่ที่กองตำรวจสันติบาล...จากนั้นเจ้าหน้าที่จึงนำนายครองและนายทองพันธ์ขึ้นเครื่องบินกลับไปจังหวัดอุดรธานี ตลอดเวลาที่อยู่บนเครื่องบิน ทั้งสองไม่ยอมพูดจาอะไรทั้งสิ้น คงอยู่ในอาการเหม่อลอย ทอดสายตาไปนอกหน้าต่างตลอดเวลา แต่เมื่อเจ้าหน้าที่นำกาแฟไปให้ทั้งสองก็ดื่มอย่างเป็นปกติ...

“(เมื่อถึงจังหวัดอุดรธานี) พันตำรวจเอกจำรัส มังคลารัตน์ ได้จัดกำลังตำรวจคุ้มกันบริเวณสนามบินอย่างเข้มข้น นอกจากนี้พลจัตวาสังคม วนภูติ ผู้บังคับการกรมผสมที่ 13 จังหวัดอุดรธานี ก็ได้จัดกำลังอีกจำนวนหนึ่งไปคุ้มกันและป้องกันเหตุร้ายอยู่ด้วย ที่เจ้าหน้าที่ต้องทำการรักษาบริเวณสนามบินอย่างแข็งแรงเช่นนี้ก็เพราะเห็นว่า นายครองและนายทองพันธ์มีสมัครพรรคพวกมากมายที่นั่น เกรงว่าพรรคพวกของบุคคลทั้งสองอาจก่อการรบกวนชายขึ้นหรือเข้าทำการแย่งตัวผู้ต้องหาได้...จากนั้นคณะเจ้าหน้าที่ พร้อมด้วยผู้ต้องประหารจึงเดินทางโดยรถยนต์ไปยังอำเภอสว่างแดนดินทันที และไปถึงที่นั่นเมื่อ 09.45 น. แล้วเจ้าหน้าที่จึงนำตัวนายครองและนายทองพันธ์ไปยังสถานีตำรวจภูธรอำเภอสว่างแดนดิน

ครอง จันดาวงศ์

เขา
คือ
ใคร?

คมสรรค์ มาตุคาม

หนังสือ “ครอง จันดาวงศ์ เขา คือ ใคร” เขียนโดย คมสรรค์ มาตุคาม

“บริเวณสนามบินหลังที่ว่าการอำเภอถูกกำหนดให้เป็นสถานที่ทำการประหารชีวิต ระหว่างที่เจ้าหน้าที่เตรียมการ

ประหารอยู่นั้น รถยนต์ของตำรวจได้แล่นประกาศไปทั่วโดยผ่านเครื่องขยายเสียงให้ประชาชนออกไปจากบริเวณ สนามบินโดยด่วน ห้ามคนเดินผ่านเข้า - ออกบริเวณสนามบินโดยเด็ดขาด ในขณะที่เจ้าหน้าที่กำลังปฏิบัติราชการอยู่ และให้นำสัตว์เลี้ยงต่างๆ ออกไปให้พ้นบริเวณด้วย

“จากนั้นทหารจากกรมผสมที่ 13 ค่ายประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี จำนวน 3 กองร้อย ในเครื่องแบบชุดออกสนามรบ ภายใต้การนำของพลจัตวาสังคม วนภูติ จึงเริ่มกระจายกำลังนอนเรียงรายล้อมรอบตัวสนามบินอยู่ในท่าเตรียมยิง นับเป็นการระวังป้องกันรอบนอก นอกจากกำลังทหารดังกล่าวนี้แล้วตำรวจภูธรและตำรวจฝ่ายชายแดน รวมกันอีกประมาณ 100 คน ยังได้เรียงรายคอยคุ้มกันระวังเหตุเป็นรอบในอีกชั้นหนึ่ง นับเป็นการระมัดระวังเหตุร้ายอย่างเข้มแข็งยิ่งขึ้น

“ผู้ที่เป็นพหุฆมาตมีทั้งหมด 6 คน เป็นตำรวจภูธรฝ่ายชายแดนเสียชีวิต 3 คน คือ สิบตำรวจตรีรัต รอดพันธุ พหลย สงวน วงศ์พระจันทร์ และพหลย สนวน บุญเผย อีก 3 คนเป็นตำรวจภูธรจากกองเมืองจังหวัดอุดรธานี คือสิบตำรวจเอก อ่อน พิณินทร์กุล พหลย ตุ่น วงสินธ์ และพหลย ทองดี กำธร ตามหมายกำหนดการนั้นจะให้พหุฆมาตแต่ละคนจะยิงผู้ต้องประหารคนละหนึ่งชุด ๆ ละ 15 นัด เป็นการยิงรวดเดียวพร้อมกันหมดทั้ง 6 คน ผู้ต้องประหารทั้งสองจะต้องถูกยิงคนละ 45 นัด”

นี่คือจากเอกสารทางการหรือหนังสือของฝ่ายรัฐ (ครอง จันทาวงค์ เขาคือใคร?, คมसरร์ มาตุคาม)

คุณเห็นความอำมหิตไหม?

ถ้าดูจาก 3 ย่อหน้าที่ทำตัวเอนไว้นี้ ย่อหน้าแรกมันคล้ายพิธีการบูชาบุญ ที่ป่าวประกาศให้คนแตกตื่นและเกิดความสนใจที่จะมาดู แต่แน่นอนว่าเมื่อเห็นแล้วก็จะเกิดผลสิ้นสะเทือนต่อจิตใจให้เกิดความกลัวอำนาจที่กระทำ

และเมื่อเราพิจารณาจากทั้งสามย่อหน้ารวมกัน - นี่คือการล้อมยิง!

ดูจากกองกำลังทหาร 3 กองร้อย รายล้อมอยู่รอบนอกในลักษณะพร้อมรบ ชั้นในต่อมายังมีตำรวจพร้อมอาวุธกระจายล้อมอยู่อีก 100 นาย ชั้นในสุดคือคนยิงเป้าอีก 6 คน (3 ต่อ 1) ยิงชุดเดียวคนละ 15 นัด (รวม 45 นัด ต่อคนถูกยิงหรือรวมทั้งสิ้น 90 นัด)

ถ้าเทียบกับขบวนการผู้มีบุญ ถ้าไม่นับจำนวนคนที่ตายอย่างมหาศาลแล้ว การฆ่าครุครองและครุทองพันธ์ ถือว่าอำมหิตโหดเหี้ยมกว่า เพราะคนถูกยิงไม่มีสิทธิ์สู้ ล้อมยิงด้วยกำลังสามชั้นรวมมากกว่า 200 คน และยิงต่อหน้าประชาชนชาวสว่างแดนดินทั้งเมือง! และในตอนเย็นวันเดียวกันก็ออกกระจายข่าวทั่วประเทศทางวิทยุกระจายเสียงถึงการประหารนี้ !!

นี่คือการฆ่าแบบที่มนุษย์ที่มีอารยธรรมเขาไม่ทำกัน

ที่นี้มาดูความต่อแผลหน้าไหว้หลังหลอกของรัฐ --

“พิธีประหารชีวิตนายครองและนายทองพันธ์สิ้นสุดลงเมื่อนายแพทย์ตำรวจพร้อมทั้งเจ้าพนักงานได้ทำการชันสูตรพลิกศพและพิมพ์ลายนิ้วมือถูกต้องเรียบร้อยตามระเบียบวิธีการประหารแล้ว จากนั้นเจ้าหน้าที่จึงแจ้งให้ญาติมิตรของผู้ตายรับศพไปจัดการตามประเพณีต่อไป ทั้งสั่งมิให้จัดงานศพอย่างเอิกเกริกใหญ่โตด้วย...”

สังเกตไหมครับว่า เขาใช้คำว่า *พิธี* ในการประหารชีวิตครั้งนี้ ซึ่งมันอธิบายรูปการจิตสำนึกของเหล่าผู้กระทำการนี้ได้เป็นอย่างดี

ที่นี้มาดูข้อมูลจริงจากพื้นที่ในวันเวลาเดียวกัน จากบันทึกคำบอกเล่าของแม่แดงอ่อน จันดาวงศ์ (ภรรยาครุครอง จันดาวงศ์) จากข้อเขียน *ชีวิตที่เลือกเกิดไม่ได้* ในหนังสือ *สุดดีนักสู้ลูกอีสาน* (เมษายน 2552) --

“วันที่ 31 พฤษภาคม พ.ศ. 2504 ดันปีฝนค่อนข้างแล้ง เพิ่ม (หลานชาย) มาช่วยทำนา พวกกันวิดน้ำเตรียมหว่านกล้าประมาณเที่ยงวันได้ยินเสียงปืนยิงรัวหลายนัด ฉันกำลังหว่านกล้า เก่ง (เมียพงษ์) ตะโกนเรียกแม่บอกว่า เขาเอาพ่อไปฆ่าที่สนามบิน ฉันทิ้งตะกร้าใส่ข้าวลง อยากรวิ่งไปแต่ก้าวขาไม่ออก ได้แต่เดินข้ามคันดินออกไปที่สนามบิน

“ไปถึงชายป่าบยง (หลานชาย) มาจากพังโคน น้ำตาไหลไม่พูดอะไร แต่เอาเงินให้ 400 บาท เดินไปที่ศพนอนเคียงกันอยู่ 2 ศพ มีผ้าห่มผืนละ 12 บาท ปิดหน้าลงมาแค่เข่า มีไม้กางเขนตัดครึ่งวางทับไว้ มีชาวบ้านยืนดูอยู่ห่างๆ ฉันไปเปิดดูศพเห็นริมฝีปากข้างล่างลงมาถึงคางเหวเหว ที่ท้องก็มีรอยกระสุนปืน ฉันปิดผ้าแล้วก็มลงกราบศพสามีพร้อมกับสาปแช่ง **สาธุเดื่อ ปีนกระบอกโตสังหารผู้ฆ่าโดยไม่ได้ทำผิดคิดร้ายต่อใคร ก็ขอให้ปีนกระบอกนั้นคืนตอบสนองมันทุกคน** นั่งอยู่ครู่หนึ่งก็มีเสียงบอกให้หาโลงมาใส่ศพ จึงเอาเงิน 400 บาทที่หลานชายให้ไว้ให้เพื่อนบ้านช่วยหาซื้อโลง พวกเขาก็กลัว ไปซื้อโลงคนขายก็ไม่อยากขายให้ สุดท้ายได้มาสองโลง เพื่อนบ้านยกศพใส่โลงทั้งครุครอง คุณทองพันธ์ บรรทุกเกวียนไปฝังไว้ที่ป่าช้าวัดป่าศรีสว่างฯ แล้วนิมนต์อาจารย์คำมี มาสวด ฝังเสร็จแล้วพากันกลับ พวกนายรอด นายชู พ่อคำไทยที่ตลาดสว่างแดนดินแบกจอบกลับมา ตำรวจก็เรียกไปสอบสวนยง (หลานชาย) ก็โดนสอบสวน...”

ที่นี้มาฟังปากคำที่สะเทือนใจของลูกชายคนที่สองของครุครองในกรณีการจัดการศพ จากข้อเขียน *ความหลังรำลึก* ในหนังสือ *ครอง จันดาวงศ์ ชะตากรรมที่เลือกไม่ได้* (พฤศจิกายน 2538) --

“...ศพพ่อและอาทองพันธ์ สุทธิมาศนอนอยู่โดยที่พวกมันกลับไปหมด จะจัดการศพอย่างไร คนส่วนใหญ่กลัว ไม่กล้าช่วยเรา ญาติพี่น้องก็มีแต่เพียง พี่งไปเยี่ยมและร้องให้ ให้เงินช่วยเหลือส่วนหนึ่ง และสุดท้ายพี่งก็ถูกสอบปากคำเป็นเวลานานทีเดียว

“การซื้อหีบศพเป็นไปอย่างยากลำบาก เพราะพวกเจ้าหน้าที่ก็ดักกัน ต้องขอร้องกันเป็นนาน ร้านขายหีบศพจึงยอมขายให้ แต่ให้หีบใบเล็กและสั้น ศพอาทองพันธ์ใส่ง่าย ส่วนศพพ่อใส่อย่างลำบาก เพราะหีบไม่ได้ขนาดตัว ถึงตอนจะ

ชนย้ายศพก็ลำบาก ใครๆ ต่างกลัวไม่อยากช่วย สุดท้ายก็ได้เกวียนของเพื่อนบ้านขึ้นไปฝังที่ฝังศพซึ่งอยู่จนทุกวันนี้ เจ้าของเกวียนถูกนำไปสอบสวนและถูกติดตามอยู่ระยะหนึ่ง ใครๆ ต่างไม่กล้าไปงานศพ แต่ก็ยังมีผู้ที่เห็นใจจำนวนหนึ่งไปเยี่ยมเยียนช่วงสั้นๆ แล้วก็กลับ”

ปากคำเหล่านี้ (ถ้าไปสอบถามคนในพื้นที่ที่เคยอยู่ในเหตุการณ์ก็จะได้รับข้อมูลแบบนี้ แต่กว่าที่พวกเขาจะกล้าพูดก็ล่วงเลยมาหลายสิบปี) เอกสารจากทางรัฐและข้อเขียนจากคนของฝ่ายรัฐไม่เคยบันทึกไว้ และทำประหนึ่งว่ามันไม่มีอยู่จริง ที่แย่กว่านั้นคือศพของครุครอง จันดาวงศ์ ทำให้ถูกฝังลืมโดยการทำให้ชื่อของครุครองกลายเป็นชื่อต้องห้าม และให้หายไปจากปากของประชาชนอีสานโดยเฉพาะแถบถิ่นสว่างแดนดินและสกลนครถึง 34 ปี กระทั่งปี 2538 จึงได้มีการขุดหลุมศพนากระดุกของทั้งสองท่านขึ้นมาทำบุญ

คุณจะเชื่อหรือไม่ก็ตาม ถึงทุกวันนี้อำนาจมืดของรัฐก็ยังกดทับชื่อครุครองและคนนามสกุล “จันดาวงศ์” อยู่ และยังแผ่เงาทะมึนดำครอบเมืองสว่างแดนดิน กระทั่งอีสานทั้งหมดไม่ให้หือหา กล้าต้านอำนาจรัฐ

หมายเหตุ: ความคิดเห็นหรือมุมมองต่างๆ ที่ปรากฏบนเว็บไซต์เดอะอีสานเรคคอร์ด เป็นข้อคิดเห็นของผู้เขียน ซึ่งไม่ได้เป็นมุมมองหรือความคิดเห็นของกองบรรณาธิการเดอะอีสานเรคคอร์ด